

#60n 12.2018

abstract

architecture

Jean Nouvel

Harström & Kauppi

Wilson & LaBesque

HDR

BIG & David Thulstrup

Studio Libeskind

MUS Architects

deca ARCHITECTURE

MVRDV

Office Mass

Møller & Shawcross

Olson Kundig

Chiangmai Life

Sanjay Puri

Alvaro Siza

Thomas Heatherwick

Trek een kruis over wat u al wist van rolluiken en zonwering!

Net zoals in de wereld van ramen en deuren, staat de evolutie bij rolluiken en zonwering ook niet stil. Het valt op dat de laatste jaren voor grote raampartijen wordt gekozen bij nieuwbouwwoningen om zoveel mogelijk licht binnen te laten. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de woning. Tijdens de winter zijn deze ramen dé bron van warmteverlies en in de zomer krijgt de woning te maken met oververhitting.

Ingebouwde kast

Om energieverlies tot een minimum te beperken, is het verstandig om rolluiken of zonwering te integreren in uw woning. De firma Wilms is in staat om zelfs deze systemen in de spouwmuur te bouwen zodat er op esthetisch vlak geen nadelen aan verbonden zijn.

Composiet profiel

Tot op heden ontstond er steeds een koudebrug wanneer screens of rolluiken in de spouwmuur werden ingebouwd. Dat is het gevolg van de isolatie die wordt weggenomen op de plek waar het systeem zit. Dankzij hun gepatenteerde composiet profielen behoort deze zorg voorgoed tot de verleden tijd; de isolatiewaarde wordt volledig gecompenseerd én zelfs versterkt. Bovendien biedt dit profiel een oplossing om condensatie op de binnenmuur tegen te gaan.

Tot slot lost u hiermee het fenomeen van koude vensterbanken op. U hebt het ongetwijfeld al eens meegemaakt dat u op een koude winterdag aan het raam

stond en tocht voelde binnenkomen via de vensterbank. Door het composiet profiel dat onder het raam wordt geplaatst, zal de warmte binnen blijven en de koude buiten. Tevens biedt dit een extra ondersteuning aan het raam.

Rolluiken en screens laten de zon enkel binnen als u dat wenst!

- Erik Wilms -

Volledig regelbaar

“Door de zon op de juiste momenten buiten te houden, vermijden we de aanschaf van een airconditioning. Dit is niet enkel duur in aankoop, maar ook nog eens in het verbruik nadien”, bevestigt Erik Wilms, CEO van Wilms. Onderzoek toonde aan dat met de luchtdichte oplossingen van Wilms inderdaad het laagste karakteristiek verbruik van de markt kan worden bereikt.

Rolluiken en zonwering zijn de afgelopen jaren zo geavanceerd dat ze nu regelbaar zijn met allerlei sensoren. Nog voor de woning een kans krijgt om op te warmen, geeft zo’n sensor al door dat de rolluiken of screens naar beneden mogen. Het binnenklimaat blijft op die manier steeds optimaal.

Innovatie, duurzaamheid en ecologie

Wilms is een echt familiebedrijf dat innovatie en duurzaamheid in de genen heeft.

“Aangezien we duurzaamheid enorm hoog in het vaandel dragen, vormt dit de rode draad doorheen het volledige ontwikkelingsproces van een nieuw product. Wilms beschikt hiervoor over een eigen R&D-afdeling die elke dag opnieuw de uitdaging aangaat om op een duurzame manier een duurzaam product te ontwikkelen.”, licht Ronny Tiri, Marketing en Sustainability Manager bij Wilms toe. “Ecologie is inderdaad ons stokpaardje. Met hoge kwaliteitseisen voor onze producten streven we naar een zo lang mogelijke levensduur, maar ook in onze productieprocessen streven wij naar oplossingen met de kleinste mogelijke ecologische voetafdruk. Onze grootste realisatie op dat vlak is de bouw van een “groene” lakkerij. Hiervoor investeerden we in de aankoop van een vacuümverdampster, waardoor we in staat zijn uitsluitend hemelwater te gebruiken. Zo ontstaat er eveneens een nullozingssysteem!”

abstract

architecture

Voorwoord

Architectuur is fictie

'Je denkt dat filosofie moeilijk is, maar ik verzeker je, dat is nog niets vergeleken bij hoe moeilijk het is om een goed architect te zijn.'
(Wittgenstein)

Waarom ga je liever naar Parijs dan naar Toulouse, naar Rotterdam dan naar Bonn? Omdat een stedelijke omgeving of een mooi gebouw heel wat kwaliteiten heeft van een mens. Evenwicht, harmonie, gratie, het onverwachte ... en een beetje humor. Architectuur scherpt onze creativiteit aan, verruimt onze verbeeldingskracht en stimuleert ons beoordelingsvermogen van de wereld.

De narratieve kracht van architectuur zit niet altijd in het feit dat ze ons nieuwe kennis kan bijbrengen, maar wel dat ze onze kennis door empirisch toetsen en emotionele immersie kan verdiepen, dat we emoties ervaren die we niet hadden vermoed.

Architectuur verbetert en verfijnt onze kennis, spreekt de zintuigen aan en geeft concrete voorstellingen van situaties die ons tot dan toe onbekend waren. Architectuur doet ook een beroep op ons kritisch denken en nodigt uit tot dialoog. In die context is geen plaats voor waardeoordelen of vooroordelen. Die dragen nergens toe bij.

Daarvoor dient de openbare ruimte: een kruispunt van verschillende subjectiviteiten die kunnen samenvallen precies omdat ze weten hoe ze abstractie moeten maken van een zuiver ideologische positionering.

Bestaat architectuur zonder invloeden? Fictie zonder propaganda? Kan architectuur ons manipuleren?

Helaas, de narratieve mechanismen van de architectuur vertrekken nog veel te vaak vanuit een karikatuur. Het idee dat de architectuur onze kennis over de gewone wereld verdiept, gaat in tegen het risico dat ze ons kan misleiden. Architectuur interpreteren is niet neutraal, er wordt altijd uitgegaan van ideologisch getinte veronderstellingen. Die vertrekken ofwel vanuit een verhaal dat het gevolg is van een breuk, waaronder verstaan moet worden dat het mogelijk is om het verleden weg te vegen en een revolutie te beginnen; ofwel vanuit het idee van een historische continuïteit en een 'traditie' in de complexe en open zin van het woord.

Fictie kun je vergelijken met een intern circuit. Alle beelden komen voort uit een voorstellingswijze en vallen bijgevolg binnen een ideologisch kader. Die beelden zorgen er, althans passief, voor dat een systeem gehandhaafd wordt.

Een architecturaal werk, narratief van nature, geeft nooit alle informatie die nodig is om het te begrijpen, maar vraagt een zekere kennis van informatie waarvan de architect uitgaat dat die impliciet verworven is. In die zin is een esthetische ervaring nooit helemaal afgesneden van ons inzicht in de gewone wereld.

'Een lekker gerecht bestaat uit dezelfde ingrediënten als een slecht gerecht.' (E. Delacroix). Het is dus aan de gebruiker om oordeelkundig een menu te kiezen!

Nicolas Houyoux
Hoofdredacteur

Colofon

abstract architecture
is een realisatie van AK

Hoofdredacteur:
nicolas.houyoux@media-xel.com

Publiciteit:
Publication Manager:
bea.buyse@media-xel.com
32 (0)477 77 93 68

Social Media:
vincent.depuydt@media-xel.com

Algemene diensten:
pascale.cloots@media-xel.com

Layout concept / Opmaak:
Yneo - www.yneo.be
jvdb@media-xel.com (opmaak)

Abonnement:
www.abstract-architecture.eu

Verantwoordelijke uitgever:
Philippe C. Maters
philippe.maters@media-xel.com

Uitgever - MEDIAXEL
Alsebergsesteenweg 842
BE-1180 Brussels, Belgium

Verdeler - MMG SAS
55 avenue Marceau
FR-75116 Paris, France

Copyright 2018 MediaXel
Alle rechten voorbehouden

Inhoud

Jean Nouvel	4	Luchtspiegeling vangen
Harström & Kauppi	10	Het noorderlicht vangen
Wilson & LaBesque	12	De grenzen aftasten
HDR	18	De koelte opzoeken
BIG & David Thulstrup	24	Het nieuwe jasje van Noma
Studio Libeskind	30	Herinnering en plechtigheid
MUS Architects	36	Als een rots
deca ARCHITECTURE	42	Camouflage- strategie
MVRDV	46	Aantrekkingskracht die je omverblaast
Office Mass	50	De kunst van het kleien
Møller & Shawcross	56	Wiskundig ontwerpen
Olson Kundig	62	Een transparante, dynamische winery
Chiangmai Life	66	Groen metaal
Sanjay Puri	72	Studenten op de straat
Alvaro Siza	78	Retour à la sobriété
Thomas Heatherwick	84	Een trap naar nergens

Diamond Board Gipsplaat. Met de Diamond Board gipsplaat van Knauf bent u zeker van een geslaagd project. Ontdek de talrijke esthetische mogelijkheden en doe beroep op onze Project Advisors. Het zijn experts in technische ondersteuning en creatief advies.

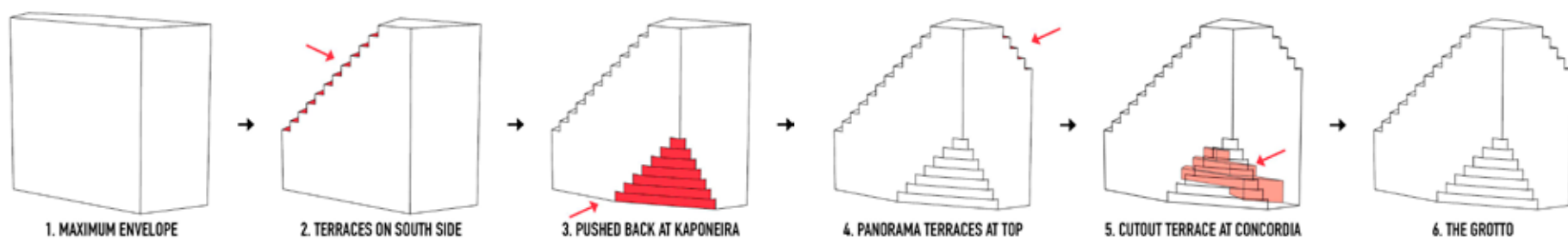

www.knauf.be/diamondboard

Gebruik de bestekteksten
Op www.knauf.be/nl/lastenboek.

Knauf BIM-service
Vraag uw toegang aan: knauf.be/bim

**INNOVATE.
SHARE.
BUILD.**

MVRDV

Aantrekkingskracht die je omverblaast

Op het eerste gezicht lijkt de Bałtyk, het eerste gebouw van MVRDV in Polen, ieder moment om te kunnen vallen. De Bałtyk is genoemd naar een oude wijkbioscoop en brengt hulde aan de Rotonde (Okraglak), nog zo'n iconisch gebouw in de stad Poznań, tussen 1948 en 1954 neergezet door architect Marek Leykam. De naam is ook gekozen om te benadrukken welke rol het gebouw speelt op het vlak van sociale integratie. De 16 verdiepingen van het gebouw bieden onderdak aan kantoren en verkoopruimten, maar er zijn ook een hotel, een sportzaal, een jazzclub en een panoramisch restaurant.

Het gebouw met een grafische gevel van glas en beton lijkt wat wankel op één hoek te steunen. 'De architectuur kan loskomen van de aarde', legt de Nederlandse architect Winy Maas (MVRDV) uit. In werkelijkheid hebben de architecten met uitvalsbasis in Rotterdam het gebouw zo optimaal mogelijk bedacht om aan de straatkant zoveel mogelijk ruimte vrij te maken. Daardoor ziet de Bałtyk er vanuit elke hoek bijzonder uit. De keuze is ook voordelig voor de functionele inrichting van het gebouw. Zo is in de

kantoren, met een diepte van amper zeven meter, toch voldoende lichtinval in de hele werkruimte. De bovenste verdiepingen zijn uitgerust met panoramische terrassen met uitzicht op de stad. Vooral de zuidelijke gevel is voorzien van terrassen en grote buitenruimtes voor de gebruikers.

'Toen we voor het eerst naar Poznań kwamen, was ons doel duidelijk: we moesten een kantoorgebouw neerzetten met een publieke functie op de twee benedenverdiepingen

« Het gebouw past prima binnen de modernistische traditie van Poznań en is het laatste nieuwtje aan de horizon van toch al emblematische gebouwen uit die periode. » - NH

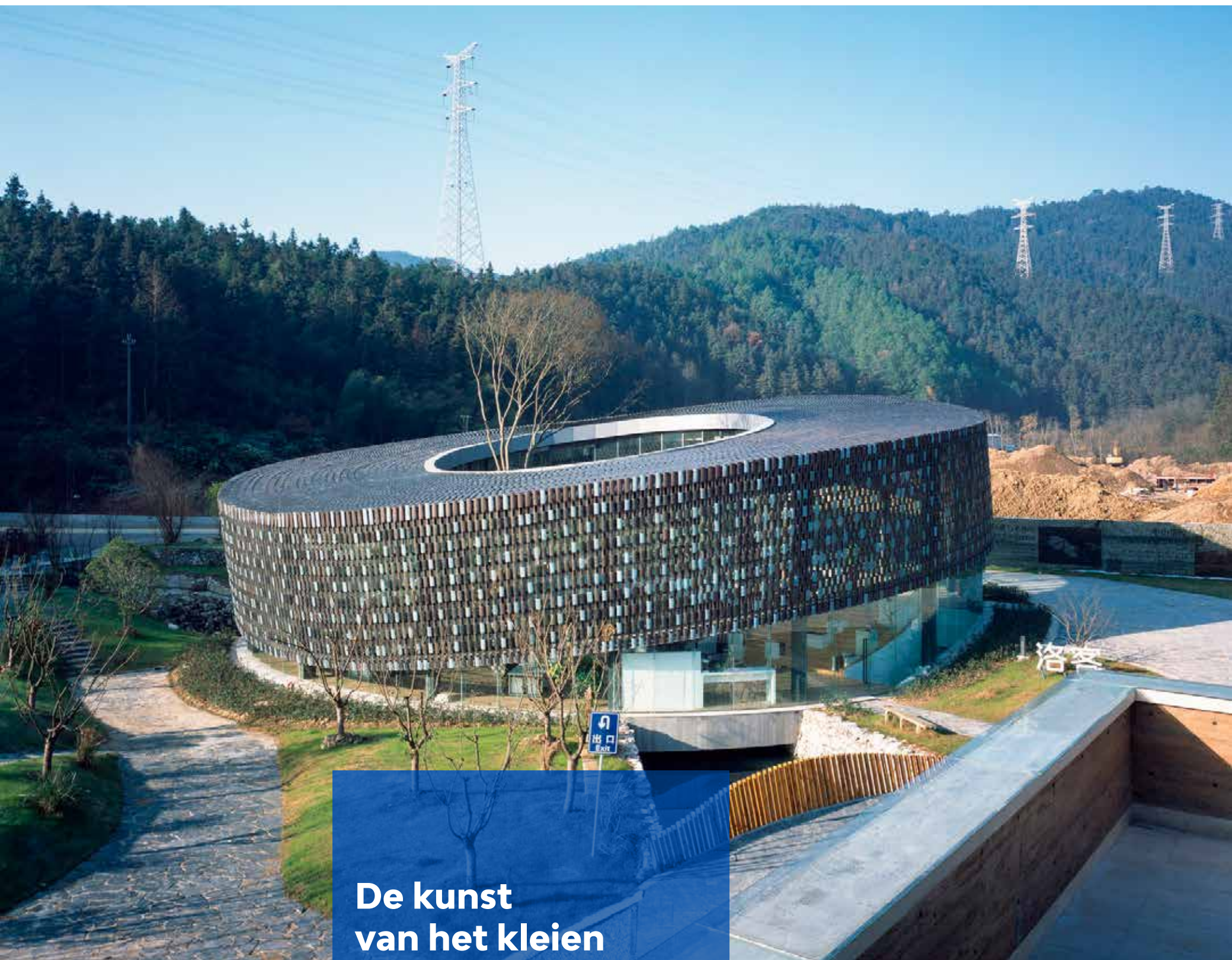

en boven, met voldoende aanbod voor de gemeenschap en het grote publiek', vertelt Nathalie de Vries, medeoprichter van MVRDV. 'We beseften dat, als we de buitengevel van het gebouw konden bepalen, we een nieuwe ruimte konden creëren tussen de straten Baltic en Concordia. De diagonale vormen zouden terrassen worden voor de kantoorbedienden. Een smal gebouw dus dat aan de vier kanten telkens helemaal anders is.'

Het gebouw past prima binnen de modernistische traditie van Poznań en is het laatste nieuwtje aan de horizon van toch al emblematische gebouwen uit die periode. Het geesteskind van MVRDV is een symbool voor de economische groei van de stad, een van de economische leiders van het land en zowel geografisch als cultureel op het kruispunt tussen Berlijn en Warschau.

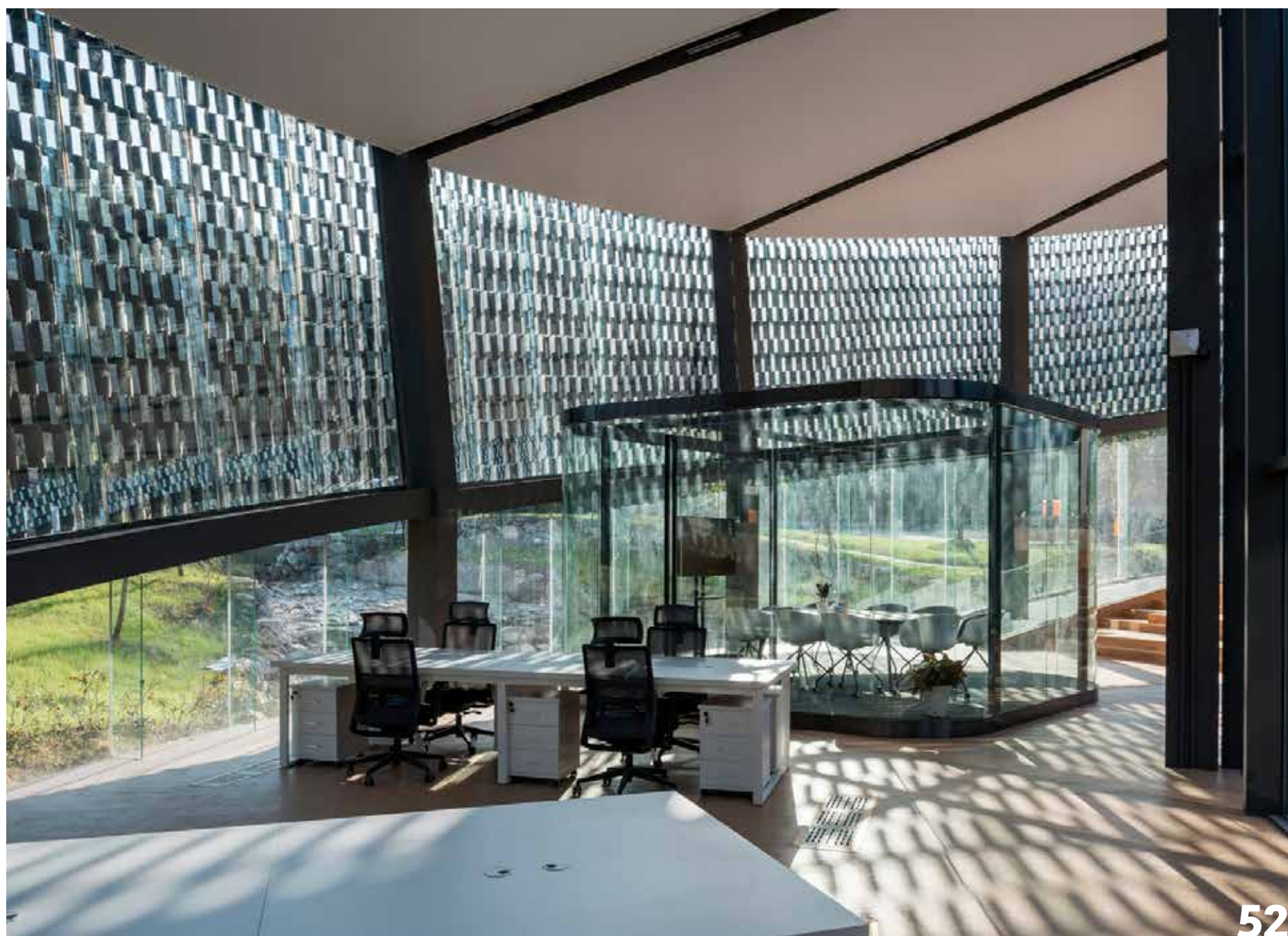

Office Mass

De kunst van het kleien

China kende lange tijd het geheim van deze verfijnde kunstvorm. In het oosten van het land, in Jingdezhen, zijn zelfs de vuilnisemmers van porselein. Deze stad is dan ook met recht en reden de wieg van de keramiek. Het 'Sanbaopeng LKKER Jingdezhen Ceramic Design Center', een ontwerp van de architecten van Office Mass, hoort bij de gespecialiseerde universiteit met twee campussen, waar meer dan 20.000 studenten alles kunnen leren wat met keramiek te maken heeft (ingenieurs, kustenaars, ontwerpers, managers). De stad Jingdezhen telt drie nationale onderzoekslaboratoria en verschillende scholen, alles draait hier dan ook rond keramiek. De industrie en de ambacht zijn uniek in de wereld.

Jingdezhen in de provincie Jiangxi heeft al vele eeuwen nauwe artistieke, industriële en commerciële banden met het Franse Limoges, nog zo'n klinkende naam in de wereld van de keramiek. In de oude Chinese keizerlijke hoofdstad van het porselein staat de wieg van de ontdekking van kaolien (porseleinaarde, afgeleid van Gaolin, de steengroeve in de buurt van Jingdezhen). Kaolien is de grondstof waarmee al sinds de 14de eeuw porselein wordt gemaakt. De hele stad Jingdezhen is eigenlijk een groot productieatelier. Alles draait hier rond het gebruik van de hulpmiddelen (openbare ovens, bootseerateliers, vormgeving, versiering), waarop de hele porseleinsector is gebaseerd. De productie van keramiek wordt gecombineerd met seminars van gastkunstenaars en -docenten (Frans, Chinees of buitenlands) en loopt gelijk met de professionele netwerken ter plaatse (ambachtelijk, artistiek, industrieel).

De studio van ENSA in het Jingdezhen Ceramic Institute in Jingdezhen is een lab waar aan research en ontwerp wordt gedaan en waar prototypes van projecten uitgewerkt worden. Al het materiaal dat nodig is voor deze verschillende stappen, is aanwezig (draaitafel, wals, draagbaar materiaal, meubilair, enzovoort). Het gebouw overspant de rivier die over het domein loopt. Office Mass wilde de nauwe band met de omgeving en de historische plaatselijke ambacht een rol geven. De gevel is opgetrokken uit koperen pannen waardoor de natuurlijke lichtinval geregeld kan worden. Het resultaat is een gebouw dat rust en kalmte uitstraalt en waarin het kunstmatige, de architectuur dus, een fel contrast vormt met de natuurlijke omgeving, maar ook een nieuwe materialiteit is in een bestaande context.

Benjamin Deneff
Architect

“De kunst is technologie te koppelen aan ambachtelijkheid”

“Op weg naar de oplossing trekken we alle registers open”, verklaart Benjamin Deneff zijn drive om altijd het onderste uit de kan te willen halen. Daarbij stapt hij niet alleen zelf uit de comfort zone, maar trekt hij ook opdrachtgevers, aannemers en wetenschappers mee. En wat blijkt? ‘Koppige volharding werkt.’

Als Vandersanden sluiten wij graag aan bij visionairs zoals Benjamin Deneff. Kennis delen, is kennis vermenigvuldigen. We kijken vooruit en denken na over hoe we met toekomstig te bouwen huizen, kantoren en gebouwen onze samenleving – maar ook kwaliteit van leven – vorm en inhoud kunnen geven. Het mooiste maak je tenslotte samen.

Benieuwd naar de toekomstdroom van Benjamin Deneff?
Kijk dan op www.vandersanden.com

HET MOOISTE MAAK JE SAMEN

VANDERSANDEN

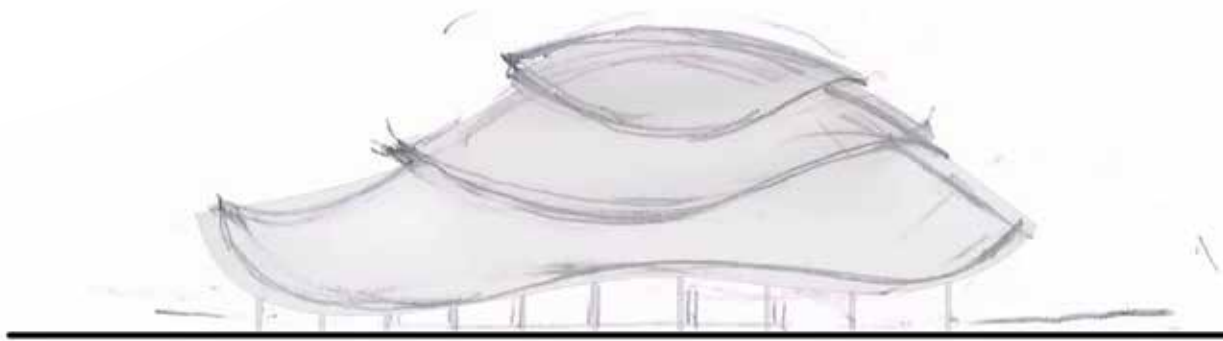

Chiangmai Life Architectes

Groen metaal

Bamboe blijft nog vaak links liggen omdat het gevoelig is voor vochtigheid en insecten, maar steeds meer architecten zien ook het enorme potentieel van dit materiaal. Als we even kijken naar de tropische Aziatische regio's, dan zien we genoeg voorbeelden van projecten waarbij met bamboe wordt gewerkt. Chiangmai Life Architects koos voor zijn recentste verwezenlijking, de sportzaal van een school in de bergachtige regio in het noorden van Thailand, voor dit duurzame en goedkope materiaal.

Bamboe is veel homogener dan staal, bestand tegen aardbevingen, erg flexibel en groeit ongelooflijk snel. Bovendien kan het geoogst worden zonder de plant te doden, waardoor die zich dus veel sneller herstelt dan bomen. Het team van Chiangmai Life Architects kent al deze voordelen en gebruikt al veel langer dan vandaag bamboe om villa's, kantoren, huizen en scholen in en rond de Thaise stad Chiang Mai te bouwen. Het recentste project van het agentschap is een sportzaal met 300 plaatsen voor de internationale school Panyaden.

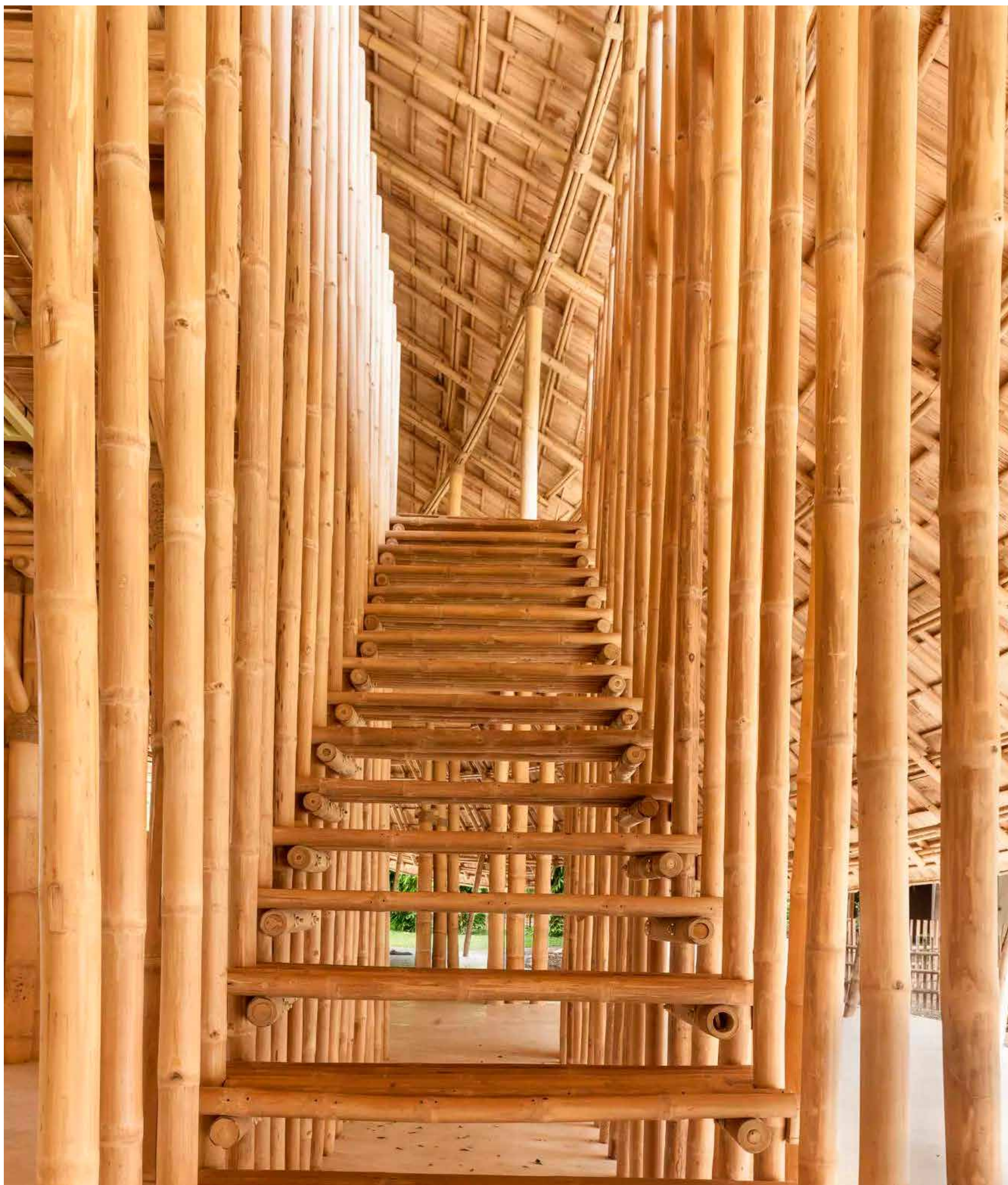
Het bureau werkte een bamboe project uit, geïnspireerd op de lotusbloem. De open en natuurlijke ventilatie houdt rekening met het warme en vochtige klimaat. De sportzaal zelf

is 15 meter lang en even hoog en de ecologische voetafdruk van deze constructie ligt volgens het team 90% lager dan bij traditionele gebouwen.

Het is de bedoeling dat er in de sportzaal basketbal, volleybal en badminton gespeeld zal worden. Er zijn ook drie kleinere volleybalvelden en badmintonpleinen om te oefenen. Verder is er ook een podium dat automatisch verhoogd kan worden voor schoolmeetings en zijn er balkons langs de pleinen, zodat ouders en geïnteresseerden naar de wedstrijden kunnen kijken.

De Panyaden-school onderwijst hoofdzakelijk volgens de boeddhistische principes en het was belangrijk dat de architectuur binnen

die visie paste. Het gebouw is eerst gewoon los op de grond neergezet en vervolgens helemaal in elkaar gezet. De steunbogen, ook al van bamboe, creëren een ruime comfortabele ruimte. Niets is met staal verstevigd hoeven te worden. De ingenieurs hebben heel nauwgezet de lasten, spanning en windschering berekend. Voor de ventilatie zijn hier en daar openingen aangebracht in het drielagige dak, waar ook licht door naar binnen valt.

Wat eerder in het hele bouwproces, tijdens de brainstormfase, is een maquette gemaakt met kleine staafjes van bamboe. Op die manier kon de klant zien hoe het project in elkaar zit, maar konden ook structurele vragen beantwoord worden. Het duurzame, resistente en ecologische materiaal wordt door sommige architecten het 'groene metaal' van de 21ste eeuw genoemd en beschouwd als het materiaal van de toekomst.

liquiddesign

NATUURLIJKE EMMISIEARME VLOEIVLOER

Een innovatieve, veerkrachtige vloevloer met een natuurlijke look & feel en esthetische uitstraling. Een fraaie en duurzame vloerbedekking met blijvend veerkrachtige eigenschappen, voor vele toepassingen. Leverbaar in ruim dertig aantrekkelijke kleuren.

Ontdek LiquidDesign op forbo-flooring.be.

creating better environments

forbo
FLOORING SYSTEMS